

**ΒΙΩΜΑ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟΤΗΤΑ:
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ,
ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΓΝΩΣΗ**

Εισαγωγή - Επιμέλεια:

**Μάριος Α. Πουρκός
&
Ελένη Κατσαρού**

ΝΗΣΙΔΕΣ

Βίωμα, Μεταφορά και Πολυτροπικότητα: Εφαρμογές στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση, τη Μάθηση και τη Γνώση

Εισαγωγή - επιμέλεια: Μάριος Α. Πουρκός και Ελένη Κατσαρού

Πρώτη έκδοση: 2011

Τυπογραφική διόρθωση: Βασίλης Τομανάς

Εκτύπωση- βιβλιοδεσία: Γκράφικα

Εξώφυλλο: Ελεονόρα Χαραλάμπους

Copyright: εκδ. Νησίδες

Δεσπερέ 3, 54621 Θεσσαλονίκη

τηλ. 2310-236575

www.nissides.gr

I.S.B.N.: 978-960-9488-06-8

3. ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΒΙΩΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ: ΒΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ FACEBOOK vs. ΒΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΦΥΣΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Αλέξης Μπράιλας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ Βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των δυνητικών κοινοτήτων είναι η αυξημένη τεχνολογική διαμεσολάβηση ανάμεσα στον άνθρωπο και στο κοινωνικό του περιβάλλον. Στα διαδικτυακά περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (social networking environments) αυτή η τεχνολογική διαμεσολάβηση οδηγεί σε μια ολοκληρωτικά νέα και ποιοτικά διαφορετική εμπειρία κοινωνικής ζωής, σ' ένα καινούργιο σύνολο δυνατών κοινωνικών αλληλεπιδράσεων. Στα δυνητικά περιβάλλοντα γίνεται μια προσπάθεια προσομοίωσης του βιώματος του φυσικού κόσμου και της διαδικασίας κατασκευής της ατομικής ταυτότητας. Η δυνητική κοινότητα του facebook παραμένει πάντα στενά αλληλένδετη με τη φυσική, αφού συχνά στηρίζεται σε υπάρχουσες γνωριμίες του φυσικού κόσμου και βιώνεται από το ανθρώπινο υλικό σώμα. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές ποιοτικές διαφορές ανάμεσα στο φυσικό και στο δυνητικό βίωμα (virtual lived experience). Σ' αυτή την εργασία εξετάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δυνητικών βιωμάτων και οι διαφορές τους από τα βιώματα του φυσικού κόσμου. Με βάση τη μελέτη των επιπτώσεων του δυνητικού βιώματος στην ανθρώπινη Ψυχολογία και στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις προτείνεται ένα θεωρητικό πλαίσιο για την έννοια της Δευτερογενούς Κοινωνικότητας, που αναπτύσσεται στις σύγχρονες κοινωνίες ως αποτέλεσμα των κοινωνικών εφαρμογών του διαδικτύου. Η σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται Υβριδική Κοινωνία και η ανθρώπινη κοινωνική εμπειρία βιώνεται σε δύο παράλληλα και συνεχώς διαπλεκόμενα επίπεδα, το φυσικό και το δυνητικό. Ο σύγχρονος άνθρωπος που μεγαλώνει σε μια υβριδική κοινωνία, όντας «ιθαγενής» και όχι «μετανάστης» σ' αυτήν, αντιλαμβάνεται το κοινωνικό βίωμα ως ενιαίο, αποτελούμενο από ένα σύνολο φυσικών και δυνητικών εμπειριών και αλληλεπιδράσεων.

Λέξεις-κλειδιά: Δευτερογενής κοινωνικότητα, Δυνητικό βίωμα, Δυνητικές κοινότητες, Facebook, Κοινωνική δικτύωση, Υβριδική κοινωνία.

1. Εισαγωγή

Οι δυνητικές κοινότητες (virtual communities) αποτελούν σήμερα μια δυναμικά αναδυόμενη πραγματικότητα στον κυβερνοχώρο. Τα περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (social networking), όπως είναι το myspace, το facebook και το youtube, δημιουργούν ένα δυνητικό χώρο για την πραγματοποίηση κοινωνικών αλληλεπιδράσεων με τη διαμεσολάβηση της τεχνολογίας, γνωρίζοντας τεράστια επιτυχία. Κανονιστικές δομές, εταιρικές πρακτικές, τεχνολογικές παράμετροι, ρητοί και άρρητοι μηχανισμοί ελέγχου της συμπεριφοράς καθορίζουν και διαπραγματεύονται συνεχώς τους τρόπους επαφής και αλληλεπίδρασης των ατόμων στον κυβερνοχώρο. Στον φυσικό κόσμο, το βίωμα δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την ενεργητική ή παθητική αλληλεπίδραση του ανθρώπινου σώματος και των αντιληπτικών του συστημάτων με τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος. Στους δυνητικούς ή εικονικούς κόσμους (virtual worlds), το βίωμα αναπλαισιώνεται με διαφορετικές συμπεριφορές και διαδικασίες αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με τα στοιχεία του δυνητικού περιβάλλοντος. Το χαρακτη-